

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๒๔๓๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗/กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การบริหารจัดการแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๘๑๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย Model การบริหารจัดการแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ฯ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ทุกจังหวัดกำหนดแผนงานการดำเนินโครงการ ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ต้นเขิน และกำหนดให้เป็นวาระสำคัญของจังหวัดเพื่อแก้ไขปัญหาหรือบรรเทา ความเดือดร้อนของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้งและน้ำท่วม โดยให้อำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา สืบหาข้อมูลพื้นที่แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ตลอดรวมถึงทางน้ำ สาธารณประโยชน์จากระวางแผนที่/ระวางภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อประกอบการตรวจสอบว่ามีการบุกรุก หรือไม่ หากมีการบุกรุกให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวกลับสู่สภาพเดิมด้วย นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า ในการประชุมติดตามนโยบายผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้มอบหมายให้กรมที่ดิน นำภาพถ่ายทางอากาศไปใช้สนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ที่อยู่ใน ความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ในการนี้ กรมที่ดินได้ประมวลข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ต้นแบบ และผลจากการประชุมหารือร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรมการปกครอง ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุนในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่สาธารณะประโยชน์บนหลักการนำเทคโนโลยีในปัจจุบัน ซึ่งหมายถึงการใช้วิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์หรือดีขึ้น จากรูปแบบเดิม ตามนโยบาย Change for good ของปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยการนำระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) เข้ามาช่วยจัดการข้อมูลด้านภาพถ่ายทางอากาศ หรือภาพถ่ายดาวเทียม รวมทั้งข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ เบื้องต้นภายใต้แนวคิดประหยัดไม่เสียค่าใช้จ่ายมาใช้จัดทำ Model สำหรับให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นผู้ปฏิบัติงาน ในพื้นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย โดยใช้การจัดทำในรูปแบบสื่อการสอนผ่านระบบเทคโนโลยีรวม ๘ ขั้นตอน ด้วยวีดิทัศน์บนเว็บไซต์ YouTube เพื่อให้ผู้ใช้งานเข้าใจวิธีการได้อย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถสอบถามได้ทันทีในขณะที่ใช้งาน ในแต่ละขั้นตอน สำหรับรายละเอียด ๘ ขั้นตอนดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ What is GIS? การอธิบายหลักการของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ขั้นตอนที่ ๒ การดาวน์โหลดติดตั้งโปรแกรมและการใช้งานพื้นฐาน การแนะนำขั้นตอน

วิธีการดาวน์โหลด การติดตั้งโปรแกรม QGIS บนคอมพิวเตอร์ PC ซึ่งเป็นโปรแกรมหลักที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานบนระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ หรือ GIS ตลอดจนการใช้งาน พื้นฐานที่จำเป็น

/ ขั้นตอนที่ ๓...

ขั้นตอนที่ ๓ การดาวน์โหลดติดตั้งโปรแกรม Google Earth Pro การแนะนำวิธีการดาวน์โหลด การติดตั้งโปรแกรม Google Earth Pro บนคอมพิวเตอร์ PC เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสดงข้อมูลแผนที่ ภาพถ่ายดาวเทียมสาธารณะ

ขั้นตอนที่ ๔ การนำข้อมูลพิกัดจาก NE,XY จากภาคสนามเข้า QGIS การแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บพิกัดตำแหน่งพื้นที่เป้าหมาย โดยใช้สมาร์ตโฟนด้วยโปรแกรม LING และใช้คุณสมบัติของสมาร์ตโฟนเพื่อให้ได้มาซึ่งพิกัด จากนั้นจึงนำข้อมูลพิกัดที่ได้จากภาคสนามไปแสดงผลและประมวลผลด้วยโปรแกรม QGIS

ขั้นตอนที่ ๕ การเพิ่มภาพถ่ายสาธารณะลงใน QGIS เป็นวิธีการนำภาพถ่ายดาวเทียมสาธารณะ เช่น Google และ Bing ซ้อนบนชั้นข้อมูลด้วยโปรแกรม QGIS

ขั้นตอนที่ ๖ เพิ่มชั้นข้อมูล น.ส.ล.ใน QGIS แบบ Vector Tile Reader การแนะนำวิธีการนำชั้นข้อมูลดิจิทัลรูปแปลงที่สาธารณประโยชน์ซึ่งมีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) แล้ว และเป็นข้อมูลในความดูแลของกรมที่ดินให้แสดงผลด้วยการซ้อนทับชั้นข้อมูลด้วยโปรแกรม QGIS

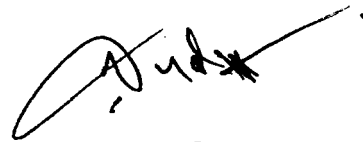
ขั้นตอนที่ ๗ การแปลงข้อมูล SHP (QGIS) เป็น KML (Google Earth) การแนะนำวิธีการแปลงชั้นข้อมูลจากโปรแกรม QGIS เพื่อให้สามารถแสดงผลบนโปรแกรม Google Earth

ขั้นตอนที่ ๘ KML ซ้อนบน Google Earth เพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้นแก้ปัญหา การแนะนำวิธีนำข้อมูลจากที่ได้กล่าวมาแล้ว แสดงผลบนโปรแกรม Google Earth และการเลือกใช้ภาพถ่ายดาวเทียมสาธารณะตามช่วงเวลาที่ต้องการเริ่มตั้งแต่ประมาณ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน เพื่อการเปรียบเทียบสภาพความเปลี่ยนแปลงและการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ เช่น ลำน้ำต้นเขินจากวัชพืช การก่อสร้างรुक้าลำน้ำ การใช้ประโยชน์ในที่ดินของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่บึงหรือหนองน้ำซึ่งเกิดการตื้นเขิน เป็นต้น ซึ่งสามารถใช้ในการวางแผนการบริหารเบื้องต้นสำหรับการแก้ไขปัญหาาร่วมกันที่ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงมหาดไทยจึงขอส่ง Model การบริหารจัดการแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว มาเพื่อแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน
สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๓๘
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย